

הסיפור לשבת - "שער כבוד"

כששב הרב קוק בשנת תרפ"ה מנסיעתו לאמריקה בראש המשלחת לטובת מוסדות התורה בארץ ובחול, רצו העדה בירושלים להקים לו שער כבוד ברחוב הראשי המוביל לבית הרב.

מושל המחוז ימ"ש, הידוע ביחסו הרע ליהודים, שמתחילה נתן בפיו את רישונו להקמת השער, עמד כעבור שעה וביטל את הרישיון מטעמים של הפרעת התחבורה ודרש להעמידו בסמטה הצרה שלפני בית הרב. וכשלא נשמע הקהל לדרישתו, פקד השוטרים להרוס את השער שכבר הוקם. בבהלה נאלץ הקהל להעמיד את השער בסמטה הצרה. כשהגיע אח"כ תורו של המושל לביקורו אצל הרב קוק התחיל להתנצל על מעשהו זה, באומרו שלא מלבו עשה הדבר כי אם לרגלי התערבותו של ראש העירייה, שחשש בהקמת השער להפרעות בתחבורה, וכו'.

הרב קוק קיבל את הדברים בשוויון נפש ואמר לו: "התלמוד מלמדנו שיש שני מיני ייסורים: ייסורים של עוון, וייסורים של אהבה.

בהיותי באמריקה למדתי לדעת מין שלישי של ייסורים: ייסורים של כבוד. חלקו לי באמריקה כבוד במידה כל כך גדושה: מהוטל "אסטור" ועד החוף, מרחק שתי שעות, הפנו וכוונו את כל התחבורה כדי לתת מעבר חופשי לאוטומובילים שלנו, עד שהרגשתי בכבוד זה ייסורים ממש. מה לכבודך אפוא כי תתנצל לפני? אם אחד בא ומקל עלי את הייסורין של כבוד, אדרבה, אני מחזיק לו טובה על זה..."

משנת - הראי"ה זצ"ל

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת [לא, טז].

"ואמרו על כך במכילתא "ביני ובין בני ישראל, ולא ביני ובין עכו"ם". ובמקום אחר: "עכו"ם ששבת חייב מיתה" [סנהדרין נח:]. וצ"ע, הרי באות פסוק הנ"ל נתנה התורה נימוק: "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, וביום השביעי שבת וינפש". וכן הנימוק בדברות ראשונות [שמות כ, יא]. כלום טעם זה לא שייך גם אצל הגוי, שישמור ידיעה אמונית זו? (ואמנם בדברות השניות נתנה תורה טעם נוסף, "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים וכו' על כן צוך ה' אלוֹקֶיךָ לעשות את יום השבת" [דברים ה, טו]. וישמרו כולם שבת, גם ישראל וגם אומות העולם, הא כדאיתא והא כדאיתא?). לעקרון של מעשה בראשית שותפות גם אומות העולם. ואילו יציאת מצרים הייתה רק לישראל בלבד. מעשה בראשית יצר החברה האנושית, זו הבנויה על עזרה וסיוע הדדיים, ומכאן שיתוף היצירה בין בני האדם. בן נח ששבת ביום השביעי, מבלי שנצטווה לכך, ניתק את קשריו החברתיים, הפסיק את מלאכת יצירתו [יום ולילה לא ישבותו" בראשית ה, כב]. ובזה איבד את זכותו להמשיך לחיות בעולם שביסודו הוא עולם היצירה ולכן בן נח ששבת חייב מיתה. לעומת זאת יציאת מצרים הקנתה קשר סגולי בין כל יוצאי מצרים, שאינו עומד על בסיס חברתי או כלכלי, ומכוחו הם נתחייבו בשמירת שבת"

[שמועות ראי"ה' פרשת ויקהל תרצ"א].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה 3/ ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות